

Gemeentefinanciën nieuwe gemeenteraad

Juni 2026

Wat maakt een gemeente anders?

Overheid = inkomen bestedend	Bedrijf = inkomen genererend
Begroting centraal Realisatie doelen Sturing op budget Kan niet failliet gaan Weinig samenhang producten BBV/Gemeentewet Toets rechtmatigheid	Jaarrekening centraal Realisatie winst Sturing op omzet Kan failliet gaan Veel samenhang producten Burgerlijk wetboek Geen toets rechtmatigheid

Provincie

Toezichthouder financiën
(gemeentewet)

Accountant

Controle jaarstukken
(opdrachtgever raad)

Rekenkamer

Ondersteunt raad bij
controlerende taak

Balans

Debet	Credit

Eis provincie

Positieve algemene reserve

Begroting + Meerjarenraming

2027	2028	2029	2030

Eis provincie

2027 reëel en structureel sluitend **of**
2030 reëel en structureel sluitend

Hoe scoort Gemert-Bakel?

7,8

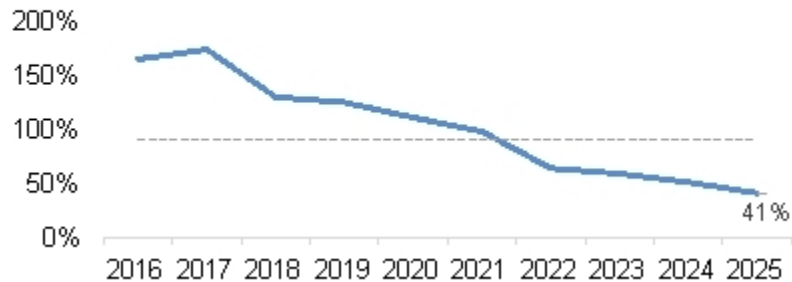
Zes onderdelen

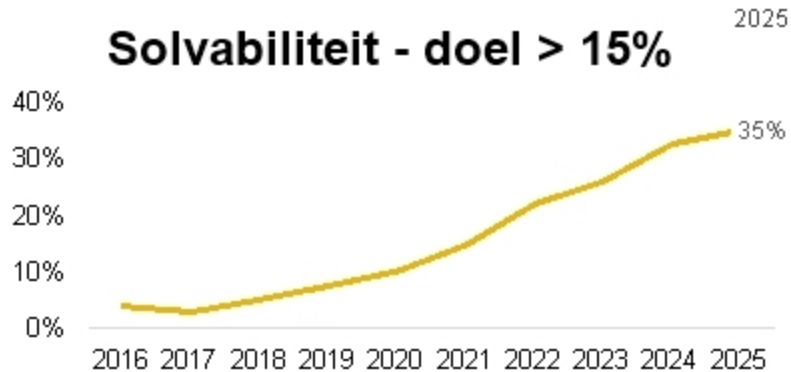
10

Tien onderdelen

Schuldquote - doel < 90%

Solvabiliteit - doel > 15%

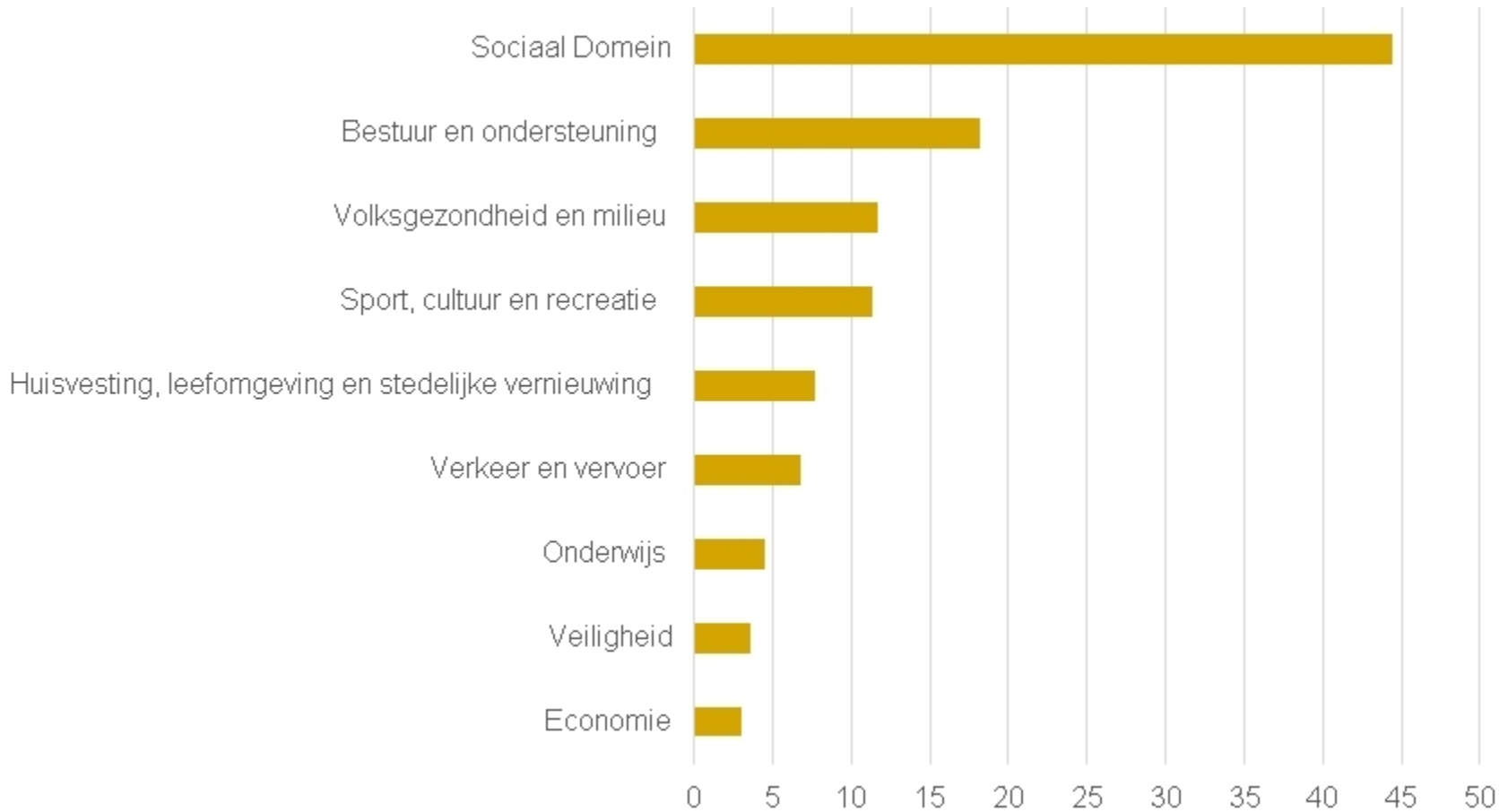

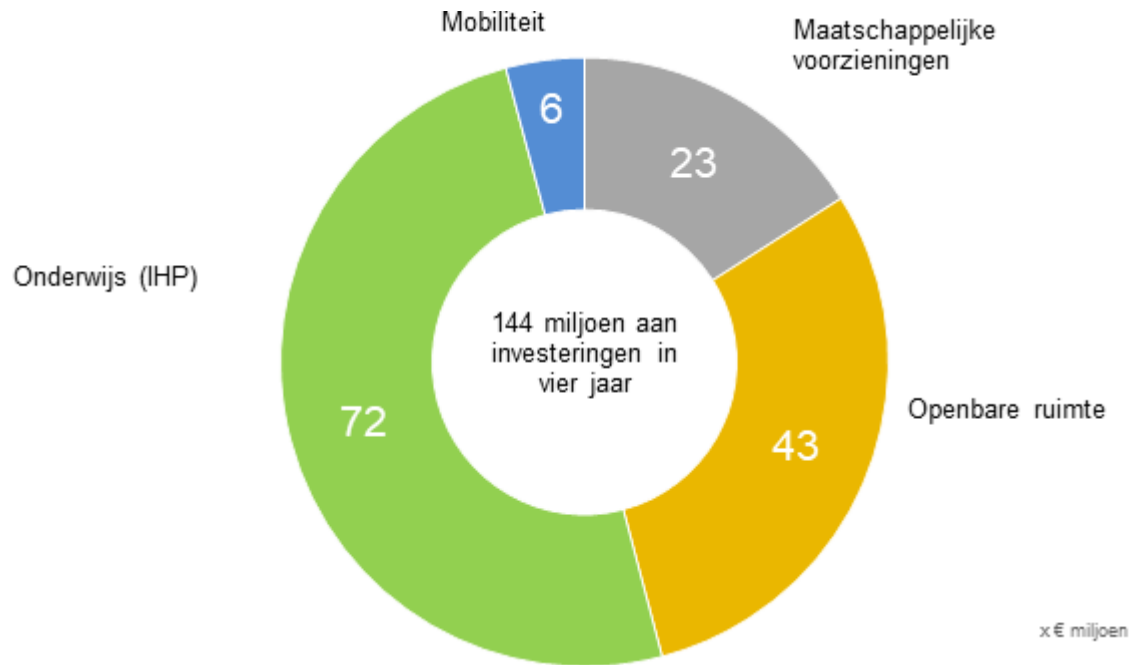
Weerstandsvermogen – doel > 2

3,3

Verhouding risico's en weerstandsvermogen

Uitgaven gemeente (totaal 111 miljoen)

Afschrijven over gebruiksduur is wettelijk verplicht (bijvoorbeeld 40 jaar)

Afschrijvingslasten gaan lopen jaar na in gebruik name investering

Top drie inkomsten Gemert-Bakel in miljoenen (totaal 111 miljoen)

Rijk **80**

Lokale heffingen en
belastingen **21**

Grondexploitatie
6

Lokale heffingen en belastingen (totaal 21 miljoen)

	miljoenen
OZB	10,7
Honden- en toeristenbelasting	0,5
Leges, afvalstoffen- en rioolheffing, BIZ	9,8

1% OZB = € 107.000

60 maatstaven verdelen landelijk 48 miljard euro

Voorbeelden impact maatstaven op Gemeert-Bakel	miljoenen €
Inwoners	17,9
Huishoudens lage inkomens	15,8
Inwoners: jongeren onder 18	5,3
....	
....	
Bewoonde oorden 1930	0,04
Oppervlakte binnenwater	0,03

1. Korting van 3 miljoen (ravijnjaren) c.q. onvoldoende middelen voor taken
2. Gemeentefonds groeit met verwachte inflatie in plaats van werkelijke inflatie
3. Ontwikkeling BBP geen goede indicatie zorgkosten (Jeugd/Wmo)
4. Nieuwe onderzoeken naar maatstaven

Reserves = vrij besteedbaar

- Algemene reserves (43 miljoen)
- Bestemmingsreserves (11 miljoen)

Voorzieningen = Niet vrij besteedbaar

- Verplichtingen, verliezen, risico's (7 miljoen)
- Onderhoud (5 miljoen)
- Beklemde middelen derden (12 miljoen)

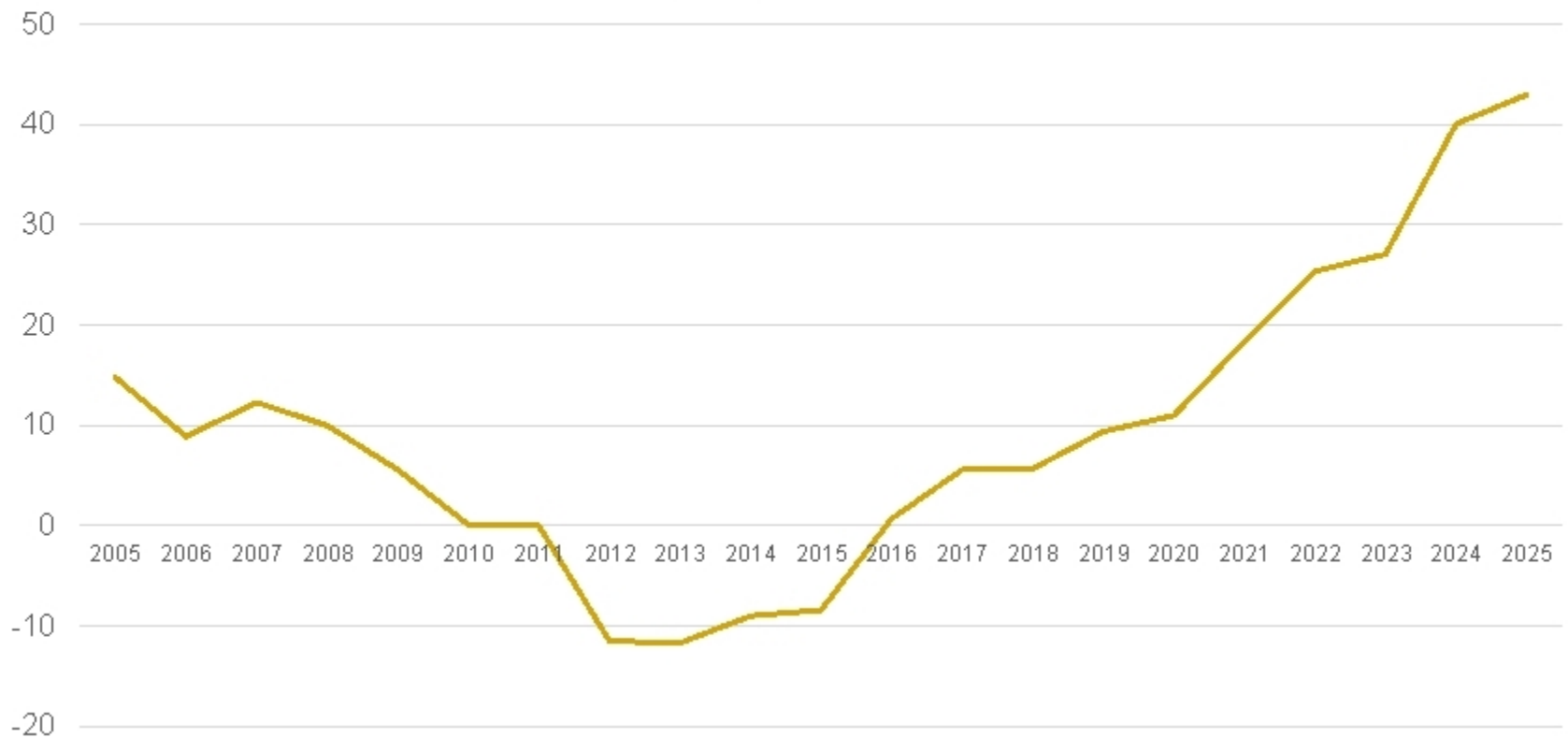
Risicoreserve ravijnjaren (15 miljoen)

Overschotten in Algemene reserve mogen ingezet worden om begroting sluitend te maken

Overschot = Algemene reserves – risico's

Maximaal 10% per jaar en solvabiliteit > 20%

Algemene reserves inclusief risicoreserve Ravijnjaren (miljoenen)

Extra ontvangsten in het jaar

In miljoenen €	2023	2024	2025
Gemeentefonds/Rijksgelden	0,7	2,2	4,6
Opvang Oekraïne	2,4	2,5	1,9
Beschermd Wonen (Helmond)	0,9	1,6	1,5
Totaal	4,0	6,3	8,0

Herstelplan eigen vermogen (2012)

opgevolgd door

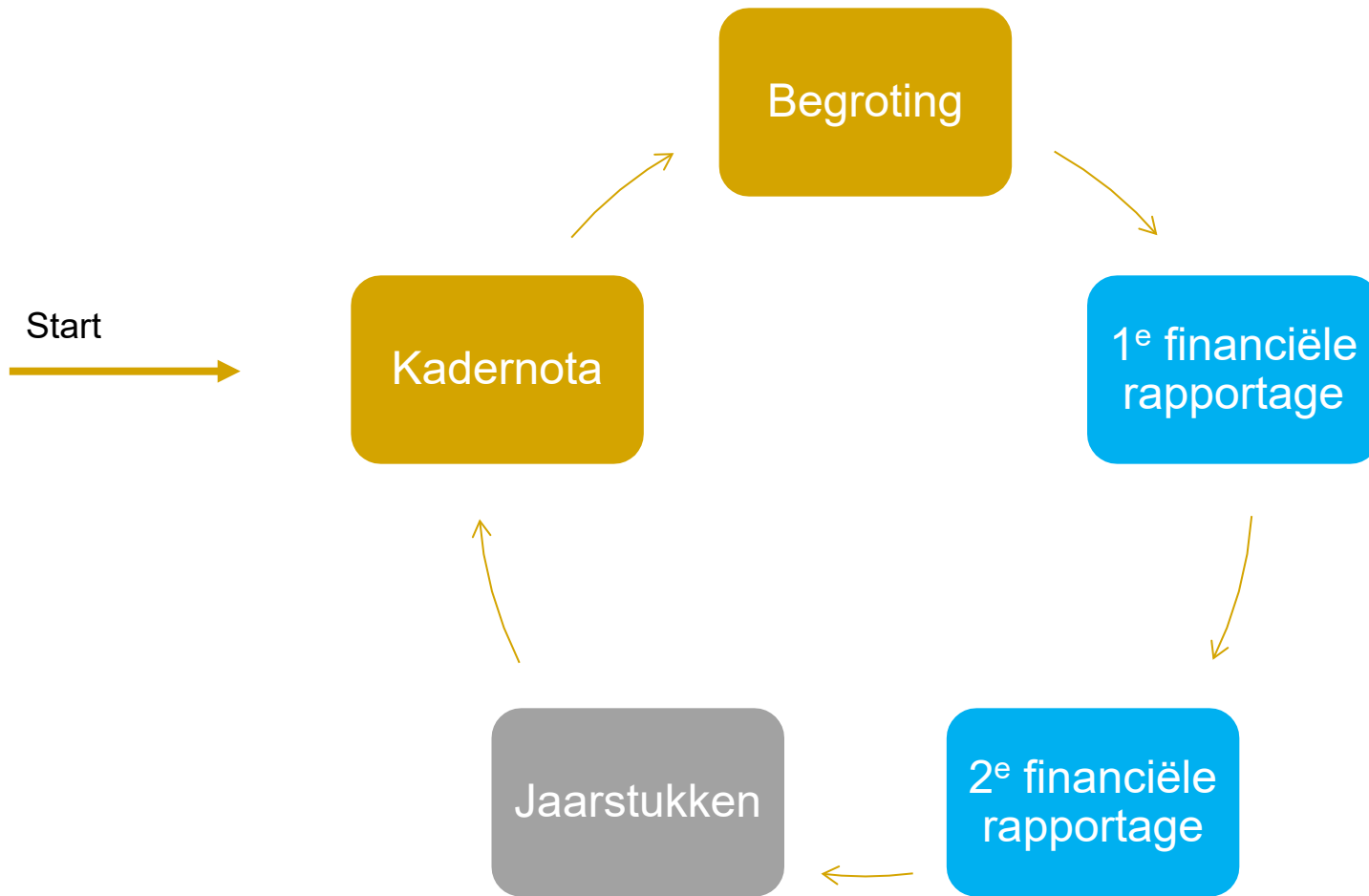
Financiële kaders (2021) [link](#)

26 uitgangspunten

Sturen op solvabiliteit, schuldenquote en weerstandsvermogen

In begroting jaarlijks toelichting op toepassing uitgangspunten

Saldo Kadernota 2027

* € 1.000	2027	2028	2029	2030
Structureel saldo	200V	2.547N	2.398N	6.289N
	Voordeel	Nadeel	Nadeel	Nadeel

Structureel sluitende Begroting 2027

Risicoreserve ravijnjaren maximaal 3,5 miljoen per jaar in te zetten

Begroting op hoofdlijnen (5 pagina's)

Wettelijk verplicht (94 pagina's)

- Programma's
- Paragrafen
- Financieel overzicht

Verdiepende bijlage (73 pagina's)

Hoe de begroting te gebruiken

Belangrijkste financiële risico's gemeente Gemert-Bakel

Risico	Kans	Incidenteel	Structureel
1 Projectrisico's bouwgrondexploitatie	n.v.t.	1.994	
2 Decentralisatie taken Rijksoverheid	50%	836	38
3 Stijgende bouwkosten	75%		365
4 Gemeentefonds regulier	50%		340
5 Rentestijging	50%		300
6 Golfbaan	50%		50
7 (Voormalige) wethouders pensioenen	50%		120
8 Informatiebeveiliging en datalekken	50%	625	
9 Verbonden partijen	25%	73	
10 Verstrekte geldleningen en hypotheek	50%	46	

Meer informatie over het onderwerp in bijlage

Risico 5. Rentestijging

Toelichting Van extreem lage rentepercentages zoals enkele jaren geleden is geen sprake meer. Het huidige rentepercentage voor een 25-jarige lineaire lening fluctueert nu rond de 3,25%. Bij het daadwerkelijk opvragen van offertes komt het percentage nog een- of tweitienden lager uit is de ervaring.

In de Begroting 2026 wordt voor de berekening van rentelasten voor nieuwe investeringen, uitgegaan van een rente van 3,25%.

De gemeente heeft een flink investeringsprogramma gepland staan voor de komende vier jaar van afgerond 144 miljoen euro. Als de rente boven de 3,25% stijgt, raakt dit onze begroting. De kapitaallasten (rente en afschrijving) van investeringen gaan in dat geval stijgen. Bij riool wordt dat verwerkt in de tarieven. Bij de overige investeringen geeft dat structurele hogere kosten in de begroting.

Kans 50%
Gevolg € 600.000 (inschatting) bij stijging van 0,5%
Impact € 300.000 (structureel)

Terug van bijlage naar Begroting

Bijvoorbeeld wegen

Raad

- Stelt beleid vast
- Stel budget vast
- Controleert uitvoering

B&W

- Stelt beleid voor
- Doet budgetvoorstel
- Voert uit
 - Aanbesteding
 - Uitvoering
 - Betaling aannemer
 - Inspectie werk
 - enzovoort

- Budgetrecht
- Verordeningen en nota's vaststellen
 - Financiële verordening
 - Nota reserves en voorzieningen
 - Enzovoort
- Stelt accountant aan
- Stelt rekenkamercommissie aan
- Zienswijze op begrotingen
gemeenschappelijke regelingen

Amendement risicoreserve ravijnjaren:
beleidsmatige keuze

Toezegging middelen innovatiehuis behouden
voor economie

Amendement scenario onderzoek Milheeze:
andere variant met daarbij dekking